

El Patrimoni Arquitectònic, una font per a l'ensenyament de la Història i les Ciències Socials

El pensament i la pràctica docent dels professors

Margarita Lleida Alberch

ADVERTIMENT. La consulta d'aquesta tesi queda condicionada a l'acceptació de les següents condicions d'ús: La difusió d'aquesta tesi per mitjà del servei TDX (www.tdx.cat) i a través del Dipòsit Digital de la UB (diposit.ub.edu) ha estat autoritzada pels titulars dels drets de propietat intel·lectual únicament per a usos privats emmarcats en activitats d'investigació i docència. No s'autoritza la seva reproducció amb finalitats de lucre ni la seva difusió i posada a disposició des d'un lloc aliè al servei TDX ni al Dipòsit Digital de la UB. No s'autoritza la presentació del seu contingut en una finestra o marc aliè a TDX o al Dipòsit Digital de la UB (framing). Aquesta reserva de drets afecta tant al resum de presentació de la tesi com als seus continguts. En la utilització o cita de parts de la tesi és obligat indicar el nom de la persona autora.

ADVERTENCIA. La consulta de esta tesis queda condicionada a la aceptación de las siguientes condiciones de uso: La difusión de esta tesis por medio del servicio TDR (www.tdx.cat) y a través del Repositorio Digital de la UB (diposit.ub.edu) ha sido autorizada por los titulares de los derechos de propiedad intelectual únicamente para usos privados enmarcados en actividades de investigación y docencia. No se autoriza su reproducción con finalidades de lucro ni su difusión y puesta a disposición desde un sitio ajeno al servicio TDR o al Repositorio Digital de la UB. No se autoriza la presentación de su contenido en una ventana o marco ajeno a TDR o al Repositorio Digital de la UB (framing). Esta reserva de derechos afecta tanto al resumen de presentación de la tesis como a sus contenidos. En la utilización o cita de partes de la tesis es obligado indicar el nombre de la persona autora.

WARNING. On having consulted this thesis you're accepting the following use conditions: Spreading this thesis by the TDX (www.tdx.cat) service and by the UB Digital Repository (diposit.ub.edu) has been authorized by the titular of the intellectual property rights only for private uses placed in investigation and teaching activities. Reproduction with lucrative aims is not authorized nor its spreading and availability from a site foreign to the TDX service or to the UB Digital Repository. Introducing its content in a window or frame foreign to the TDX service or to the UB Digital Repository is not authorized (framing). Those rights affect to the presentation summary of the thesis as well as to its contents. In the using or citation of parts of the thesis it's obliged to indicate the name of the author.

**EL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC, UNA FONT PER A
L'ENSENYAMENT DE LA HISTÒRIA I LES CIÈNCIES SOCIALS**

EL PENSAMENT I LA PRÀCTICA DOCENT DELS PROFESSORS

TESI DOCTORAL

de

MARGARITA LLEIDA ALBERCH

Codirigida per

Dr. JOAQUIM PRATS CUEVAS

Dr. JOAN SANTACANA I MESTRES

Departament de Didàctica de les Ciències Socials

Facultat de Formació del Professorat

Universitat de Barcelona

Març, 2008

ANNEXE IV

MOSTRA FOTOGRÀFICA

A continuació es presenta la mostra fotogràfica que ajuda a il·lustrar la investigació i acompanya als capítols precedents.

Algunes fotografies han sigut realitzades per la mateixa investigadora. Unes poques procedeixen de llibres i la majoria són còpies digitalitzades provinents de l'arxiu fotogràfic del Centre Excursionista de Catalunya i l'arxiu fotogràfic del Servei del Patrimoni Arquitectònic Local (SPAL), de la Diputació de Barcelona.

La investigadora compta amb els permisos corresponents per la utilització i ús d'aquests materials fotogràfics amb fins acadèmics i científics. En cap cas, però, es pot fer un ús comercial d'aquestes imatges cedides pels arxius.

En molts casos, les fotografies es presenten tal i com van ser realitzades. En altres casos, han sigut retocades digitalment a través del programa *Photoshop 7.0 para Windows* amb la intenció de millorar la nitidesa, el color, o treure algun defecte de forma.

Les fotografies de la mostra que ara s'adjunten estan ordenades i classificades per edificis i seguint l'ordre del discurs de la investigació.

Els edificis i conjunts patrimonials que es van presentar als professors del grup de discussió es troben al final de l'annexe, encara que no en el mateix ordre.

La investigadora ha optat per presentar les fotografies en blanc i negre. En la versió digitalitzada de la tesi es poden observar en el seu color original.

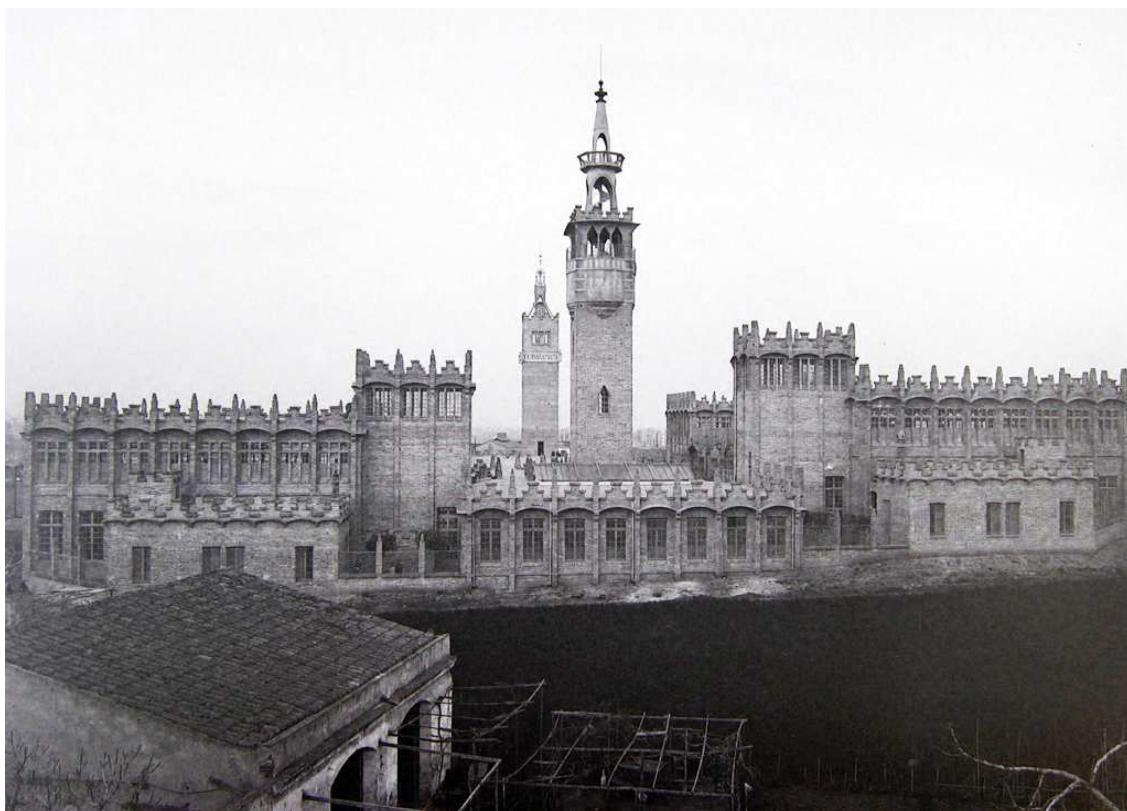
Fotografia núm. 1
Monestir de Sant Pere d'Alcántara (Burgos)
Autor: Margarita Lleida
Data: Gener, 2007
Obres de la Junta de Castilla-León

Obres de reconstrucció del monestir burgalès. Es pot observar les naus i les voltes de l'església totalment en ruïnes.

Fotografia núm. 2
Fàbrica Casaramona. Barcelona
Autor: Anònim
Data: 1910
Arxiu fotogràfic: CEC (Centre Excursionista de Catalunya)

La fàbrica Casaramona quan era la seu d'una empresa textil.

Fotografia núm. 3
Fàbrica Casaramona. Barcelona
Autor: Anònim
Data: 1910
Arxiu fotogràfic: CEC (Centre Excursionista de Catalunya)

La fàbrica Casaramona quan era la seu de l'empresa textil .

Fotografia núm. 4
Centre cultural *CaixaForum*. Barcelona
Autor: Margarita Lleida
Data: 2005

Imatge actual de l'antiga fàbrica Casaramona després de les obres d'intervenció i conversió en un centre cultural.

Fotografia núm. 5
Centre cultural *CaixaForum*. Barcelona
Autor: Margarita Lleida
Data: 2005

Imatge actual de l'antiga fàbrica Casaramona després de les darreres intervencions i la seva conversió en centre cultural.

Fotografia núm. 6
Església de Sant Llàtzer. Barcelona
Autor: Retall de la Vanguardia
Data: 16-12-71
Arxiu fotogràfic: SPAL (Diputació de Barcelona)

La petita parròquia medieval de Sant Llàtzer abans de la restauració. S'observa una vivenda annexa construïda aprofitant el mur del temple.

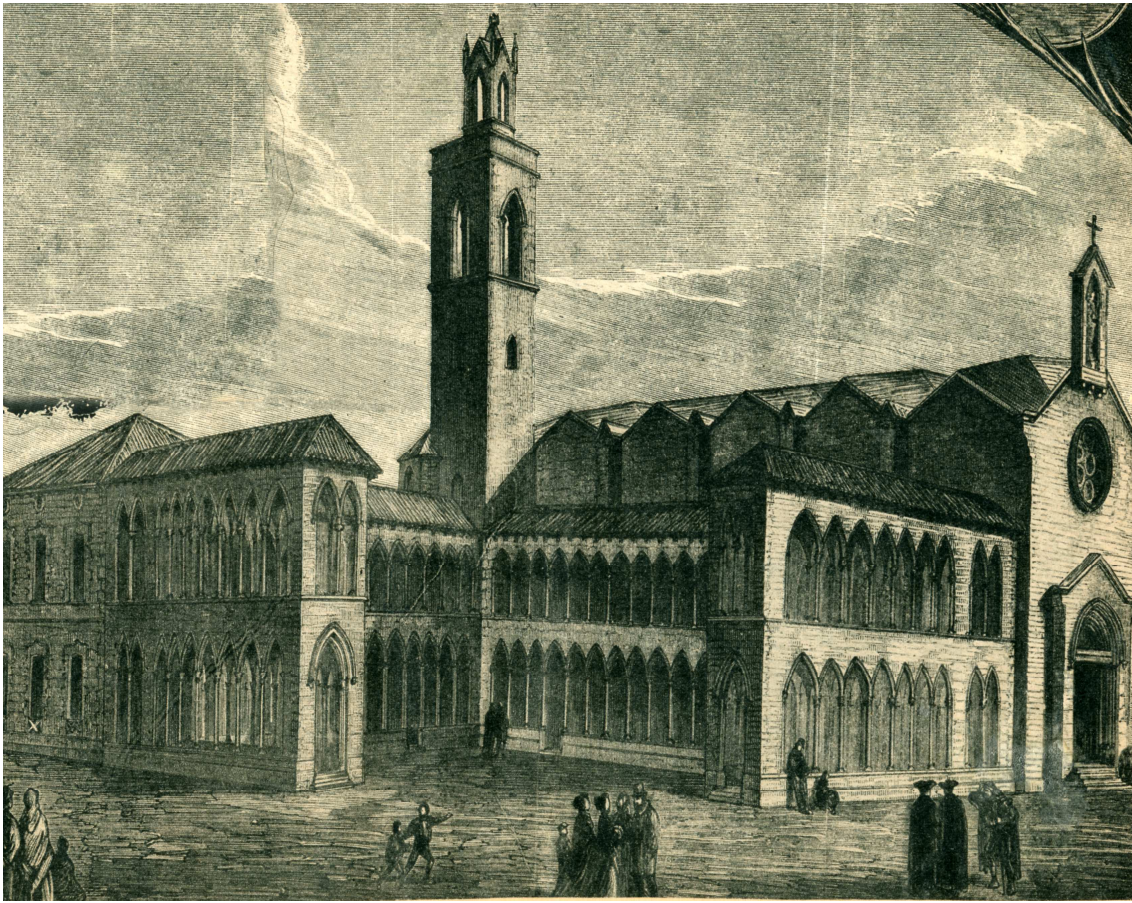
Fotografia núm. 7
Església de Sant Llàtzer. Barcelona
Autor: Margarita Lleida
Data: 2006

Imatge actual de l'església de Sant Llàtzer després de la restauració. L'església ha sigut alliberada de les construccions annexes. S'han aplicat criteris boitians: analogia formal i diferenciació dels materials emprats.

Fotografia núm. 8
Temple romà d'August. Barcelona
Autor: A. Oliveras
Data: 1927
Arxiu fotogràfic: CEC (Centre Excursionista de Catalunya)

Reconstrucció d'una part del temple a partir d'unes columnes i capitells trobats en un edifici medieval del carrer Paradís. Criteri emprat: reconstrucció per anastilosi.

Fotografia núm. 9
Convent de Sta. Maria de la Concepció (gravat). Barcelona
Autor: Anònim
Data: publicat a "Diario de Barcelona" el 17-01-1973
Arxiu fotogràfic SPAL (Diputació de Barcelona)

El convent de la Concepció, ubicat en el carrer de Jonqueres, abans del seu desmantellament i trasllat.

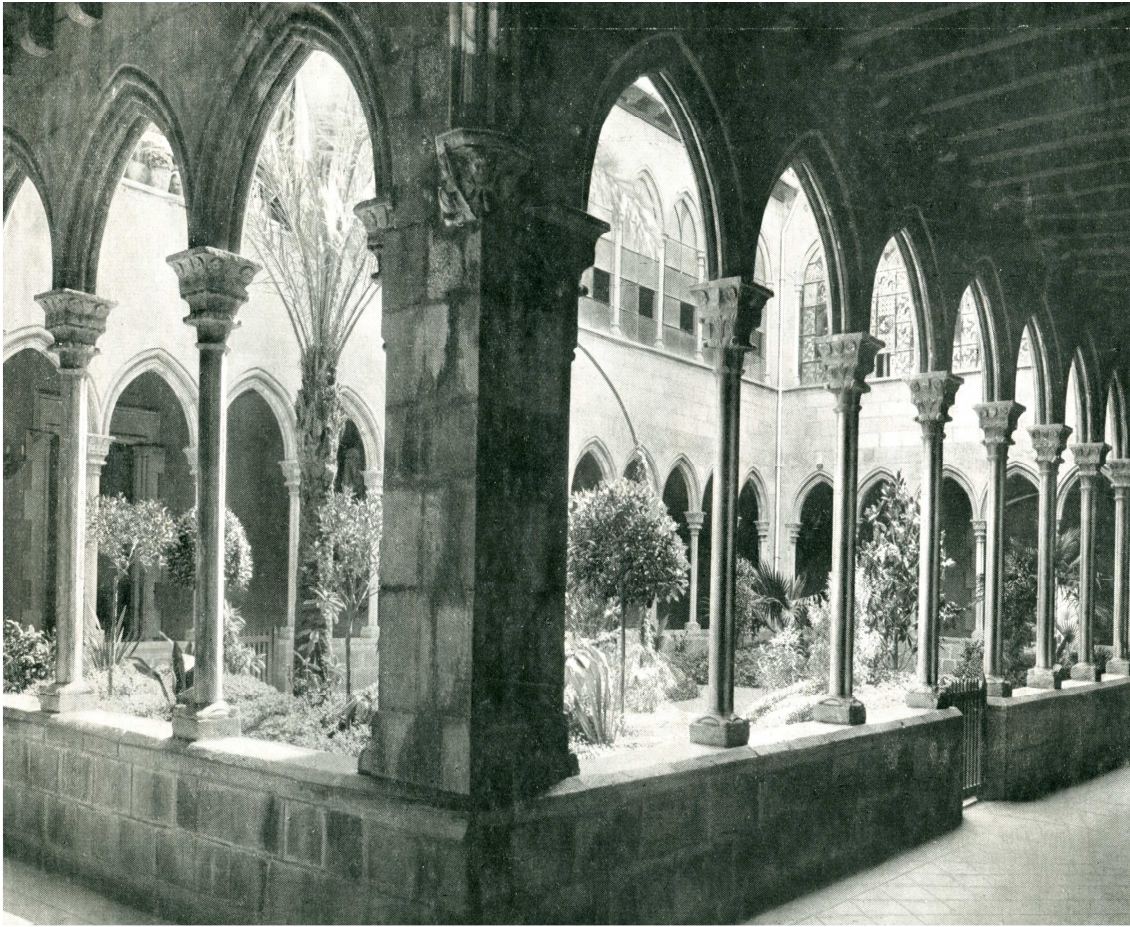
Fotografia núm. 10
L'església de la Concepció en el nou emplaçament. Barcelona
Autor: Anònim
Data: 1871
Publicat a "El Correu Català" Juny 1976
Arxiu fotogràfic: SPAL (Diputació de Barcelona)

Gravat que il·lustra el dia de la consagració del temple en el nou emplaçament al carrer Aragó (Barcelona). Al fons es pot observar el plà de Barcelona i l'incipient procés industrialitzador.

Fotografia núm. 11
Claustre de Sta. Maria de la Concepció. Barcelona
Autor: Puig i Cadafalch
Data: 1888
Arxiu fotogràfic: SPAL (Diputació de Barcelona)

Obres de reconstrucció del claustre en el nou emplaçament al carrer de Roger de Llúria.

Fotografia núm. 12
El nou claustre de Sta. Maria de la Concepció. Barcelona
Autor: Anònim
Publicat a *España Artística y Monumental*'
Data: 1900-1920
Arxiu fotogràfic: SPAL (Diputació de Barcelona)

El resultat del nou claustre, reconstruït a partir de materials existents, i materials nous. Ús d'un llenguatge mimètic.

Fotografia núm. 13
Església de la Concepció. Barcelona
Autor: Margarita Lleida
Data: 2004

Resultat de les obres de trasllat i reconstrucció de l'església de la Concepció. Es van aplicar criteris violetians: llenguatge mimètic i historicista. Per completar l'obra es va utilitzar el campanar d'un altre edifici també desmantellat: el temple de Sant Miquel.

Fotografia núm. 14
Castell de Castelldefels. Castelldefels (Barcelona)
Autor: Andreu Basté
Data: 1886
Arxiu fotogràfic: CEC (Centre Excursionista de Catalunya)

Estat del castell a finals del segle XIX abans de ser intervingut dràsticament.

Fotografia núm. 15
Castell de Castelldefels. Castelldefels (Barcelona)
Autor: Margarita Lleida
Data: 2006

Imatge actual del castell després de les rotundes obres d'intervenció. Recreació de l'edifici amb un llenguatge medievalista, construcció de nous elements i ús de materials mimètics.

Fotografia núm. 16
Castell de Castelldefels. Castelldefels (Barcelona)
Autor: Margarita Lleida
Data: 2006

Imatge actual del castell després de les rotundes obres d'intervenció. Construcció d'elements i parts abans inexistents.

Fotografia núm. 17
Porta d'accés al recinte del castell. Castelldefels (Barcelona)
Autor: Margarita Lleida
Data: 2006

Pastiche històric. Llenguatge kitsch que pretén simular una obra medieval.

Fotografia núm. 18
La Farinera del Clot. Barcelona
Autor: Margarita Lleida
Data: 2005

Imatge actual de la farinera després de les obres de rehabilitació i d'intervenció. A les obres s'han fet servir materials i estructures que minimitzen i resten protagonisme al propi edifici. Criteris italianitzants: diferenciació de materials, però resultat poc harmònic.

Fotografia núm. 19
Convent de Santa Clara. Barcelona
Autor: Anònim
Data: finals segle XIX
Arxiu fotogràfic: CEC (Centre Excursionista de Catalunya)

Felip V va indemnitzar les monges clarises per la destrucció del seu convent del barri de la Ribera i els feu donació de les antigues dependències del Palau Reial Major (Plaça del Rei). El saló del Tinell va ser integrat al nou convent.

Fotografia núm. 20
Plaça del Rei. Barcelona
Autors: Hauser i Nenet
Data: 1895
Arxiu fotogràfic: SPAL (Diputació de Barcelona)

En aquesta fotografia es pot observar la capella de Santa Àgueda (a la dreta), i el Palau del Lloctinent (a l'esquerra). Al fons, les dependències del convent de Santa Clara, ocupant l'espai de l'antic Palau Reial Major.

Fotografia núm. 21
Plaça del Rei. Barcelona
Autor: Anònim
Data: Entre 1930-1932
Arxiu fotogràfic: SPAL (Diputació de Barcelona)

Obres de remodelació de la Plaça del Rei. Període de la II República.

Fotografia núm. 22
Plaça del Rei. Barcelona
Autor: Foto Estorch, SCCM
Data: 1948
Arxiu fotogràfic: SPAL (Diputació de Barcelona)

L'estat de la plaça del Rei, després de totes les obres d'intervenció. Demantellament del convent de Santa Clara i recuperació del Palau Reial Major.

Fotografia núm. 23
Real Cercle Artístic. Barcelona
Autor: Margarita Lleida
Data: 2004

L'edifici forma part de la "construcció" del barri gòtic en la dècada dels anys 50. Amb un llenguatge mimètic busca recrear una arquitectura fantàsica d'estètica medieval.

Fotografia núm. 24
Real Cercle Artístic. Barcelona
Autor: Margarita Lleida
Data: 2004

Perspectiva lateral de l'edifici, avui en dia seu d'exposicions.

Fotografia núm. 25
Municipi de Pals (Girona)
Autor: Margarita Lleida
Data: 2006

Recreació medievalista del municipi de Pals.

Fotografia núm. 26
Municipi de Pals (Girona)
Autor: Margarita Lleida
Data: 2006

Imatge d'un carrer de Pals. Arc de mig punt i pedra nua, de clara inspiració medieval.

Fotografia núm. 27
Vivenda privada. Pals (Girona)
Autor: Margarita Lleida
Data: 2006

En aquest municipi, com en tants d'altres, les obres d'iniciativa privada inspirades en les construccions medievals són testimoni d'un afany poc curós per recrear el passat medieval. La suposada antiguitat de la llar és un valor afegit en el patrimoni familiar.

Fotografia núm. 28
Municipi de Pals (Girona)
Autor: Margarita Lleida
Data: 2006

Detall de mobiliari urbà: objectes kitsch com aquest abunden en el municipi. En aquest cas, es pretèn recrear un fanal medieval.

Fotografia núm. 29
Castell de Can Jalpí. Arenys de Munt (Barcelona)
Autor: Margarita Lleida
Data: 2005

Recreació fantàsica i falsa d'una construcció militar de clara inspiració medieval.

Fotografia núm. 30
Vivenda privada. Teià (Barcelona)
Autor: Margarita Lleida
Data: 2006

Un altre exemple que posa en evidència la fantasiosa recreació medievalista d'una construcció domèstica privada.

Fotografia núm. 31
Església de Sant Climent de Taüll. La Vall de Boí (Lleida)
Autor: Lluís Mª Vidal
Data: 1892
Arxiu fotogràfic: CEC (Centre Excursionista de Catalunya)

Imatge de la construcció medieval, sense policromia i la pedra nua pel desgast del temps.

Fotografia núm. 32
Finestra exterior de l'àbsis de l'església de Sant Climent de Taüll. Vall de Boí
(Lleida)
Autor: Margarita Lleida
Data:2006

A la part exterior del temple es conserven restes de la policromia original.

Fotografia núm. 33
Interior de l'església de Sant Joan de Boí. Vall de Boí (Lleida)
Autor: Margarita Lleida
Data: 2006

En les obres de restauració i consolidació del temple, es recupera la policromia dels murs interiors i fins i tot es mostren les diferents capes de pintura tal com serien en el seu moment primigeni.

Fotografia núm. 34
Portal i porxo de l'església de Sant Joan de Boí. Vall de Boí (Lleida)
Autor: Margarita Lleida
Data: 2006

En aquest cas, les obres d'intervenció han deixat al descobert els murs policromats de l'exterior del temple.

Fotografia núm. 35
Catedral de Siracusa (Sicilia)
Autor: Margarita Lleida
Data: 2003

En els murs laterals externs, es poden observar les columnes dòriques d'un antic temple clàssic del segle V a.C. i el parament medieval del segle XII. És un clar exemple de superposició de materials i estructures de diferents períodes històrics.

Fotografia núm. 36
Catedral de Siracusa (Sicília)
Autor: Margarita Lleida
Data: 2003

Vista lateral de la catedral. Superposició d'elements diacrònics: columnes gregues, murs medievals i façana barroca del segle XVIII.

Fotografia núm. 37
Masia de Can Palauet. Mataró (Barcelona)
Autor: Margarita Lleida
Data:2004

Vista general de l'entorn que dóna una imatge absolutament descontextualitzada d'aquesta construcció rural.

Fotografia núm. 38
Masia de Can Palauet. Mataró (Barcelona)
Autor: Margarita Lleida
Data: 2004

Vista amb més detall de la masia de Can Palauet

Fotografia núm. 39
Catedral de Sta. Maria. Barcelona
Autor: Lluís Urgellis
Data: 1891 (document anterior de 1888)
Arxiu fotogràfic: SPAL (Diputació de Barcelona)

Façana medieval de la catedral de Barcelona abans de la construcció de la nova façana neogòtica.

Fotografia núm. 40
Projecte de façana de la catedral. Barcelona
Autor: Anònim
Data: 1880
Arxiu fotogràfic: SPAL (Diputació de Barcelona)

Projecte de la nova façana de la catedral de Barcelona de Manuel Girona, delinat per Francisco Tenas. Projecte que mai es va portar a terme.

Fotografia núm. 41
Façana neogòtica de la catedral de Sta. Maria. Barcelona
Autor: anònim
Data: anterior a 1896
Arxiu fotogràfic: SPAL (Diputació de Barcelona)
Adquisició: Sra. Vidua de Morales

Façana construïda per Oriol Mestres entre 1887 i 1890. El cimborri està desmuntant i es possible que la fotografia sigui posterior a 1890, abans que A. Font comencés a construir el nou cimborri, acabat l'any 1912.

Fotografia núm. 42
Façana de la catedral . Barcelona
Autor: Anònim
Data: entre 1920- 1950
Arxiu fotogràfic: SPAL (Diputació de Barcelona)

Façana ja completada per Agustí Font. S'observen les obres de remodelació del Pla de la Catedral. On són les muralles romanes?

Fotografia núm. 43
Catedral i muralles romanes. Barcelona
Autor: postal Zerkowitz
Data: 1960
Arxiu fotogràfic: SPAL (Diputació de Barcelona)

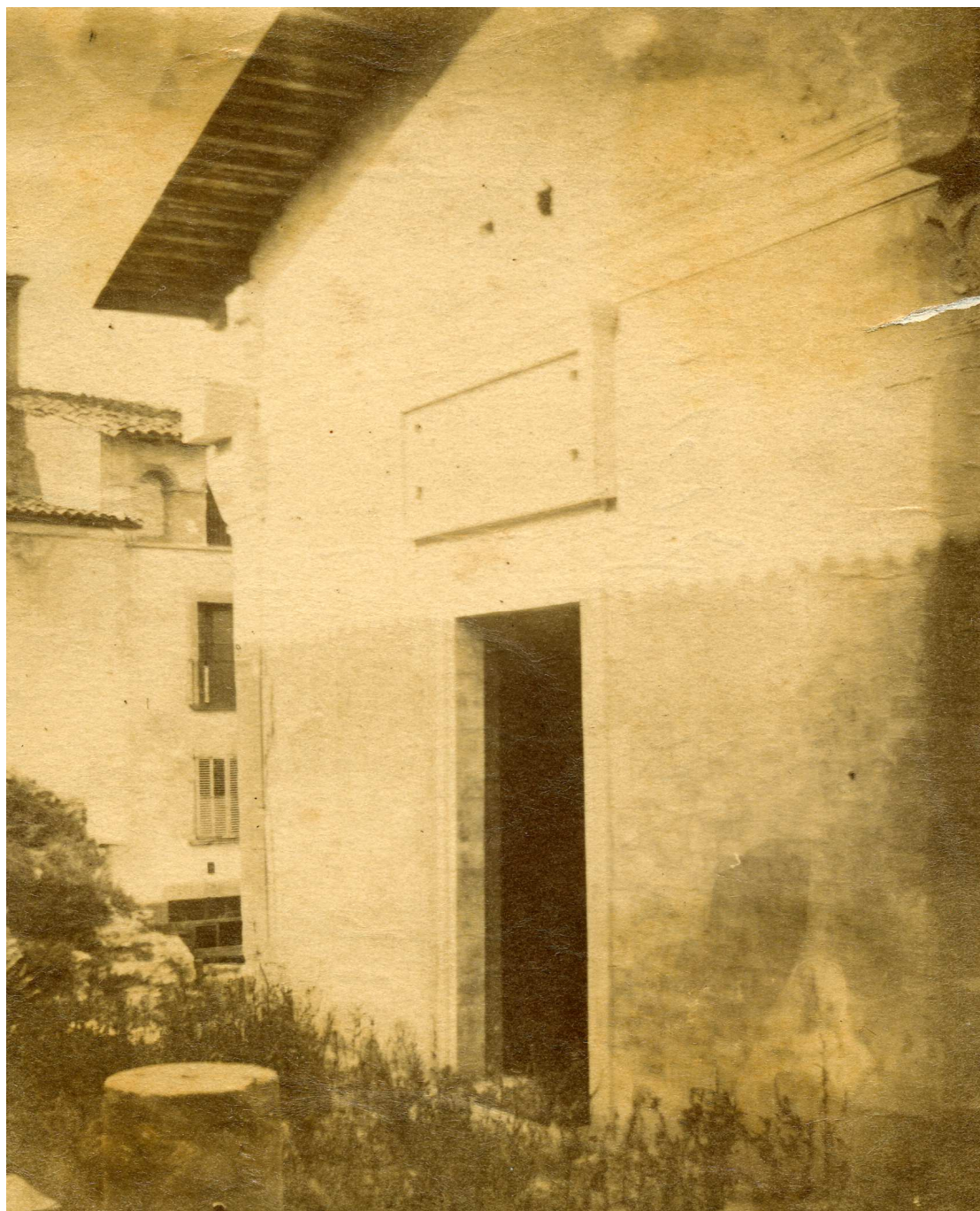
Les obres de construcció-reconstrucció-recreació del Barri Gòtic ja estaven finalitzades. S'observa el Pla de la catedral i les muralles romanes reconstruïdes i reproduïdes.

Fotografia núm. 44
Excavacions en el Palau dels Montcada. Vic (Barcelona)
Autor: Carles Fargas Borrell
Any: 1914
Arxiu fotogràfic: CEC (CentreExcursionista de Catalunya)

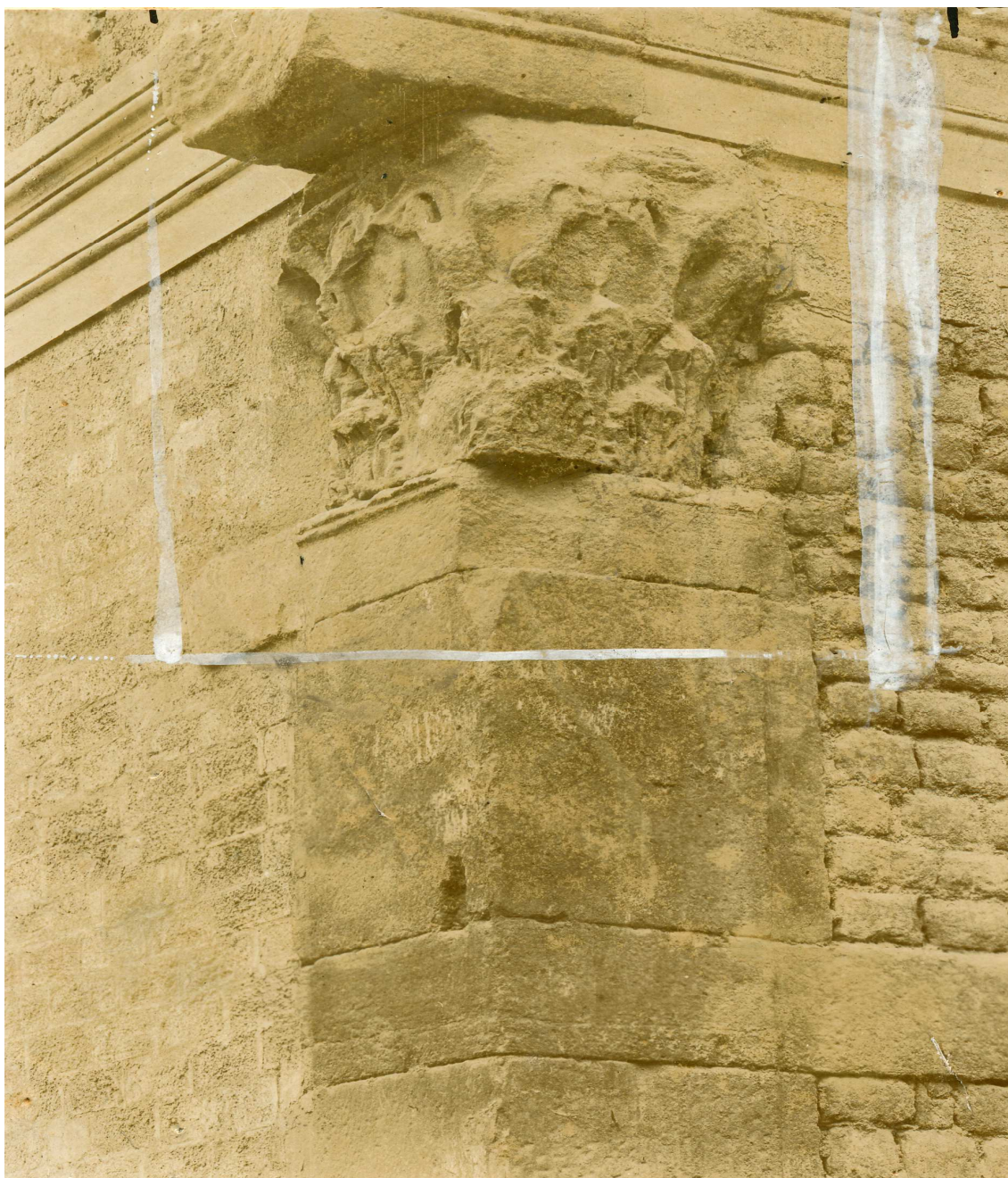
A partir de les excavacions en el palau medieval dels Montcada es va posar al descobert les restes de columnes d'un antic temple romà. Poden observar-se restes de columnes al fons del pati.

Fotografia núm. 45
Cel·la del temple romà. Vic (Barcelona)
Autor: Donatiu de Puig i Cadafalch
Data: no es coneix
Arxiu fotogràfic: SPAL (Diputació de Barcelona)

A partir de la descoberta de restes de materials d'un antic temple romà, es va reconstruir per "anastilosi" i obra nova la cel·la del temple.

Fotografia núm. 46
Detall d'un capitell. Temple romà. Vic (Barcelona)
Autor: Donatiu de Puig i Cadafalch
Data: desconeguda
Arxiu fotogràfic: SPAL (Diputació de Barcelona)

Detall d'un capitell romà que havia sigut integrat i aprofitat en els murs medievals del Palau dels Montcada.

Fotografia núm. 47
Vista general de la nova cel·la del temple romà. Vic (Barcelona)
Autor: Anònim
Adquisició d'Antonio Gallego
Data: 1916
Arxiu fotogràfic: SPAL (Diputació de Barcelona)

La construcció de nova planta de la cel·la del temple romà en l'espai que abans havia el Palau dels Montcada.

Fotografia núm. 49
Temple romà. Vic (Barcelona)
Autor: Anònim
Data : 1961
Arxiu fotogràfic : SPAL (Diputació de Barcelona)

Resultat final de l'obra. No falta cap element del prototip d'un temple romà. L'obra d'intervenció ha sigut total. Cal parlar de recreació?, reconstrucció?, restauració?...

Fotografia núm. 50
Monasteri de Sta. Maria. Ripoll (Girona)
Autor: Foto Estorch, fotògraf del SCCM
Data: Reproducció, 1947
Arxiu fotogràfic: SPAL (Diputació de Barcelona)

Ruïnes de l'església abans de la restauració d'Elies Rogent. Imatge d'un dibuix original de Soler Rovirosa (propietat del Museu de Ripoll). La imatge es pot ubicar al voltant de 1860.

Fotografia núm. 51
Ruïnes del monestir de Sta. Maria. Ripoll (Girona)
Autor: Anònim
Adquisició de Rocafort
Sense data
Arxiu fotogràfic: SPAL (Diputació de Barcelona)

Visió de conjunt de l'estat del monestir benedictí després de les guerres i els abalots populars del segle XIX. La imatge es pot ubicar al voltant de 1860.

Fotografia núm. 52
Monestir de Sta. Maria. Ripoll (Girona)
Autor: Anònim.
Donatiu: Puig i Cadafalch
Sense data.
Arxiu fotogràfic: SPAL (Diputació de Barcelona)

Obres d'intervenció-reconstrucció de la façana i el campanar.

Fotografia núm. 53
Monestir de Sta. Maria. Ripoll (Girona)
Autor: Anònim
Data: 1932
Arxiu fotogràfic: SPAL (Diputació de Barcelona)

Façana completada i nous campanars de l'església.

Fotografia núm. 54
Monestir de Sta. Maria. Ripoll (Girona)
Autor: Anònim
Data: Reproducció de 1971
Arxiu fotogràfic: SPAL (Diputació de Barcelona)

Vista general del conjunt monacal després de les obres d'intervenció dirigides per Elies Rogent. Es pot parlar de reconstrucció?, recreació?, restauració?....

Fotografia núm. 55

Església de Sant Quirze de Pedret. Cercs (Barcelona)

Autor: Camil Pallàs, director del SCCM

Data: 1955

Arxiu fotogràfic: SPAL (Diputació de Barcelona)

Vista de l'església abans de les obres d'intervenció del Servei de catalogació i conservació de monuments de la Diputació de Barcelona.

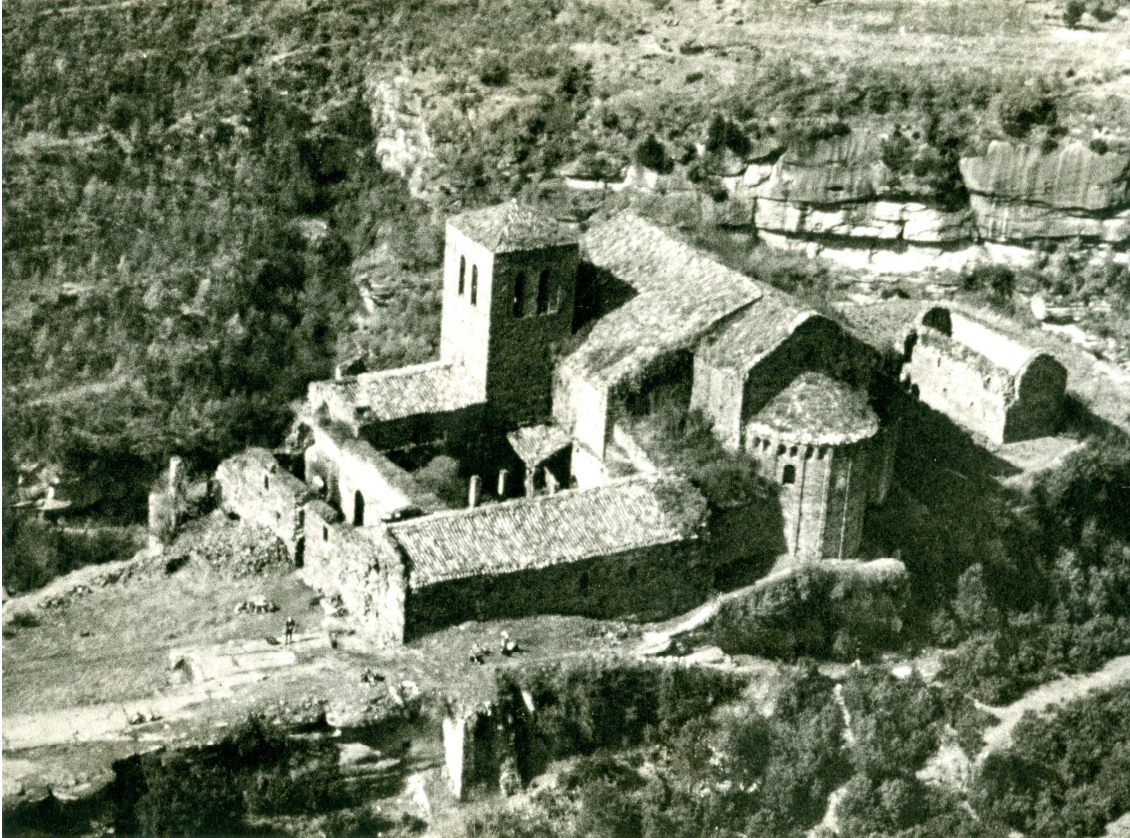
Fotografia núm. 56
Església de Sant Quirze de Pedret. Cercs (Barcelona)
Autor: Anònim
Data: 1961
Arxiu fotogràfic: SPAL (Diputació de Barcelona)

L'església en ple procés de restauració i consolidació dels materials i estructures.

Fotografia núm. 57
Església de Sant Quirze de Pedret. Cercs (Barcelona)
Autor: M. Baldomá (diapositiva)
Dècada de 1990

Les obres d'intervenció fetes per l'SPAL i dirigides per l'Antoni González han recuperat l'encalat dels murs exteriors i han eliminat l'espandanya, donant-li al conjunt una imatge sincrònica.

Fotografia núm. 58
Monestir de Sant Pere de Casserres. Vic (Barcelona)
Autor : Anònim
Reproducció, donatiu del Dr. E. Junyent
Data :1973
Arxiu fotogràfic :SPAL (Diputació de Barcelona)

Vista panoràmica del monestir abans de les darreres intervencions de SCCM
(Diputació de Barcelona)

Fotografia núm. 59
Monestir de Sant Pere de Casserres. Vic (Barcelona)
Autor: SCCM
Data: 1959
Arxiu fotogràfic: SPAL (Diputació de Barcelona)

Vista general del conjunt monàstic abans de les obres d'intervenció realitzades pel SCCM (Diputació de Barcelona)

Fotografia núm. 60
Interior de l'església del monestir de Sant Pere de Casserres. Vic (Barcelona)
Autor: SCCM
Data: 1959
Arxiu fotogràfic: SPAL (Diputació de Barcelona)

Interior del temple abans de les intervencions del SCCM (Diputació de Barcelona)

Fotografia núm. 61
Claustre del monestir de Sant Pere de Casserres. Vic (Barcelona)
Autor: Antoni Anguera
Data: 2002
Imatge scanejada de l'obra "Sant Pere de Casserres"¹

Resultat de les obres d'intervenció en el claustre del monestir, seguint els paràmetres boitians: llenguatge d'analogia formal i diferenciació dels materials de diferents períodes. Obres efectuades pel Servei de Restauració de la Generalitat de Catalunya.

---

¹ ANTONI PLADEVALL I FONT, *Sant Pere de Casserres. Guia del visitant*. Barcelona. Fundació Caixa de Manlleu i Consell Comarcal d'Osona, 2002.

Fotografia núm. 62
Conjunt monacal de Sant Pere de Casserres. Vic (Barcelona)
Autor: Antoni Anguera
Data: 2002
Imatge scanejada de l'obra "Sant Pere de Casserres"²

Vista del conjunt després de les obres d'intervenció del Servei de restauració de la Generalitat. Les obres del tot respectuoses amb la història del conjunt, han evitat tota intervenció fantasiosa. El conjunt, en conservar l'entorn i el context facilita la interpretació per part dels alumnes.

---

² ANTONI PLADEVALL I FONT, *Sant Pere de Casserres. Guia del visitant*. Barcelona. Caixa de Manlleu i consell Comarcal d'Osona, 2002.